

Súhrnný rozbor činnosti za rok 2009

1. Knižničný fond

Knižničný fond Mestskej knižnice vo Svite k 31. 12. 2009 tvorilo 32 810 knižničných jednotiek, z toho 32 071 kníh a 732 audiovizuálnych dokumentov. Zloženie knižničného fondu: 30,7 % odbornej literatúry pre dospelých, 38 % krásnej literatúry pre dospelých a 31,3 % literatúry pre deti a mládež.

Na nákup knižničného fondu bola schválená suma 4 647 €, rozpočet bol upravený na 3 647 €, skutočne bolo čerpaných 3 610,22 €. Za túto sumu knižnica zakúpila 478 zväzkov kníh a 16 titulov periodík. Priemerná nákupná cena jednej publikácie bola 6,47 €, čo svedčí o využívaní zliav a výpredajov, keďže priemerná cena krásnej literatúry je okolo 9.- € a náučná literatúra je ešte drahšia.

Ministerstvo kultúry SR schválilo projekt knižnice na nákup literatúry vo výške 1 000 €. Za túto sumu knižnica zakúpila 161 zväzkov kníh na mimočítankové čítanie pre žiakov základných škôl mesta. Výber jednotlivých titulov bol prekonzultovaný s pedagógmi obidvoch škôl. Čitatelia a rôzne vydavateľstvá darovali knižnici 16 zväzkov publikácií a 12 titulov periodík. Celkový prírastok teda bol 655 knižničných jednotiek a 16 titulov periodík v sume 4 610,22 €. Napriek priazni zriaďovateľa, ktorý zvýšil rozpočet na nákup literatúry pre knižnicu o 826 €, prírastok bol oproti roku 2008 vyšší len o 14 zväzkov – vyplýva to z neustáleho zvyšovania cien kníh na trhu.

Vyradených bolo 347 zväzkov opotrebovanej a zastaralej literatúry v hodnote 396,86 € a 9 zväzkov stratených kníh v hodnote 16,31 €, za ktoré čitatelia v zmysle výpožičného poriadku zaplatili 38,60 €.

2. Používatelia

Knižničné služby v roku 2009 využívalo 1 374 používateľov, čo je o 86 viac ako v roku 2008. Zloženie čitateľov: 530 detí do 15 rokov, 251 študentov, 141 dôchodcov a 428 dospelých v produktívnom veku. Čitatelia platili rovnaké členské poplatky ako v predchádzajúcom roku. Príjmy z členských poplatkov boli 1 006,22 €. Napriek vyššiemu počtu používateľov boli členské poplatky nižšie o 76,57 € oproti roku 2008, čo je spôsobené vyšším počtom prihlásených detí, ktorých registračný poplatok je najnižší zo všetkých kategórií čitateľov. Knižnicu navštívilo 12 367 osôb, vrátane účastníkov kultúrno-vzdelávacích podujatí, čo je o 1 074 menej ako v roku 2008. Pokles môže byť spôsobený znížením počtu výpožičných dní v mesiacoch júl a august. K tomuto opatreniu došlo v prechodnom období, keď jedna pracovníčka odišla do dôchodku a nová pracovníčka ešte nebola prijatá.

3. Výpožičky a služby

Knižnica požičala v roku 2009 34 172 dokumentov, z toho 14 316 náučnej literatúry pre dospelých, 6 905 zväzkov literatúry pre deti a mládež, najviac knižničných jednotiek - 12 372 sa požičalo literatúry pre dospelých a periodík sa požičalo 579. Výpožičky dokumentov sa skladajú z jednorazových výpožičiek a prolongácií, pričom prolongácie predstavujú asi $\frac{1}{3}$ celkových výpožičiek. Porovnanie výpožičiek s minulým rokom nie je možné, pretože v novom zakúpenom knižnično-informačnom programe Clavius sa spúšťali jednotlivé moduly postupne a modul prolongácií bol spustený až v poslednom štvrtroku 2009.

Napriek rozširovaniu internetu v domácnostiach, nastal vo využívaní verejného internetu, ktorý získala knižnica z eurofondov iba minimálny pokles o 15 používateľov, ale nárast je v počte hodín o 370. Na 8 prístupových miestach sa za celý rok vystriedalo 3 970 používateľov a pracovali spolu 5 105 hodín.

Základné výpožičné služby sú podľa knižničného zákona poskytované bezplatne, poplatky sú účtované len za špeciálne služby – medziknižničné výpožičné služby, rešerš, reprografické služby, zber papiera. Za ne knižnica vybrala 296,39 €, oproti roku 2008 o 79,47 € menej. Najväčší pokles bol zaznamenaný v reprografických službách o 54,84 € a to z toho dôvodu, že namiesto tlače dokumentov z internetu používatelia využívajú sťahovanie na USB kľúče. Ďalší výrazný pokles bol v rubrike zber papiera o 12,88 €. Výkupná cena papiera v zberných surovinách je tak znížená, že príjem za odovzdanie vyradených kníh do zberu nepokryje ani náklady na ich odvoz do Popradu. Preto sme upustili od ich odovzdávania do Zberných surovín a knihy dávame bezplatne do separovaného zberu, ktorý vykonávajú v našom meste Technické služby Svit.

Za sankčné poplatky – upomienky, stratu preukazu a stratené knihy knižnica získala 950,31 €, čo je o 253,31 € viac ako v roku 2008. Najvýraznejší nárast je v poplatkoch za upomienky – o 260,50 €, viac sme získali i za stratu preukazovo 13,06 €. Pokles bol zaznamenaný v platbách za stratené knihy o 20,25 €, čo je však pre knižnicu potešiteľné.

Knižnica v roku 2009 uhradila druhú časť za nákup nového knižnično-informačného systému Clavius. Ten spĺňa medzinárodné štandardy a umožňuje virtuálne služby, ktoré sú trendom v knihovníctve – rešeršovanie, prístup k databázam, samoobslužné rezervovanie a prolongovanie dokumentov, informovanie a upomínanie čitateľov prostredníctvom e-mailovej pošty a on-line katalóg na internete. Jednotlivé moduly boli postupne spúšťané v priebehu roka a ich využívanie prinesie modernejšie a kvalitnejšie služby pre všetkých používateľov. Z dôvodu prechodu na nový knižnično-informačný systém sa knižnici nepodarilo pripraviť novú webovú stránku knižnice, táto úloha bude zrealizovaná roku 2010.

4. Kultúrno-vzdelávacia činnosť

Knižnica každoročne pripravuje rôzne kultúrno-spoločenské a vzdelávacie podujatia, ktorými sa snaží propagovať kvalitnú literatúru, umožniť prístup k informáciám a pomáhať v ich využívaní a tiež propagovať knižnicu a jej služby. V roku 2008 uskutočnila 101 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 1 605 používateľov. Na informačnú výchovu bolo zameraných 52 podujatí. Napriek nárastu podujatí o 25, bol zaznamenaný pokles v počte ich návštevníkov o 215.

Knižnica opakovane pripravila alebo sa zúčastnila obľúbených podujatí, ako sú: cyklus literárnych besied v rámci celoslovenskej súťaže Čítame s Osmijankom, ktorý bol ukončený divadelným predstavením v podaní detí divadelného krúžku SUŠ Fantázia zo Svitu, v marci mesiaci knihy - slávnostný zápis prváčikov za čitateľov knižnice, výstava nových kníh s hovorenou bibliografiou pre deti základných škôl a medzinárodné podujatie Noc

s Andersenom, ďalej to boli - výstava detských prác výtvarných krúžkov CVČ, stretnutie so seniormi – čitateľmi knižnice, vyhodnotenie najlepších čitateľov, či besedy o knihách so spisovateľmi Gustávom Murínom, Jozefom Banášom, Tiborom Kočíkom a Ireneyom Balážom. Pre svojich čitateľov pripravila i nové podujatia: výstavy – Ecce libris - kreslený humor členov Českej únie karikaturistov, výstavu fotografií Evy Vasilovej a v spolupráci so ZŠ na ulici Komenského výstavu Baťova škola práce našimi očami, ďalej celoslovenské podujatia Hľadá sa Dobšinský pri príležitosti Dňa ľudovej rozprávky a detský čitateľský maratón Čítajme si, ktorého výsledky boli zapísané i do slovenskej knihy rekordov.

5. Pobočka Pod Skalkou

Knižničný fond pobočky Pod Skalkou tvorí 2 357 zväzkov, 10 zväzkov bolo novo zakúpených, 2 zväzky boli vyradené. Keďže knižnica kupuje jednotlivé tituly len v jednom exemplári, aktualizácia fondu na pobočke je zabezpečovaná prostredníctvom cirkulácie výmenných súborov. To znamená, že časť novších titulov je zapožičaná do pobočky, staršie tituly sa z pobočky vracajú do hlavnej knižnice.

V pobočke bolo prihlásených 38 čitateľov, z toho 15 detí. Pobočku za rok 2009 navštívilo 315 používateľov, z toho detí bolo 166. Vypožičali si 877 knižničných jednotiek. Oproti roku 2008 nastal vo všetkých ukazovateľoch pokles, ale len minimálny.

Pracovníčka pobočky odvieďa do pokladne mestskej knižnice 36,86 €, čo je oproti minulému roku menej o 1,97 €. V obidvoch knižniciach platí ten istý čitateľský preukaz.

Tabuľková časť	rok 2008	rok 2009
Knižničné jednotky	32 511	32 810
Zväzky na 1 obyvateľa	4,4	4,4
Zväzky na 1 čitateľa	25,2	23,9
Prírastky – z rozpočtu	402	478
- sponzori, dary	239	177
Úbytky	315	356
Registrovaní používatelia	1 288	1 374
% čitateľov z počtu obyvateľov	17,3	18,3
Návštevnosť spolu	13 441	12 367
Výpožičky spolu prolongácií)	40 105	34 172 (bez
Kultúrno-vzdelávacie podujatia	76	101
Nákup knižničného fondu v €	3 606,95	4 610,22

6. Plnenie rozpočtu knižnice

Na rok 2009 bol schválený rozpočet vo výške 60 812 €, ktorý bol z dôvodu krízy znížený na 58 810 €. V priebehu roka bol upravený na 62 915 € z dôvodu zvýšenia o odchodné vo výške 1445 € a dvoch schválených dotácií Ministerstva kultúry SR v sume 2660 €.

Celkové náklady na činnosť knižnice boli 51 406,40 €, plnenie bolo na 81,7 %. Celkové príjmy boli 4 913 €, z toho príjmy z knižničnej činnosti 2 252,92 € a dotácie na nákup kníh a počítačov 2 660 €. Na porovnanie – príjmy z knižničnej činnosti za rok 2008 boli 2 156,53 €, to znamená nárast príjmov za rok 2009 o 96,39 €.

Rozpis príjmov	rok 2008	rok 2009
Členský poplatok	1082,79	1 006,22
Z toho pobočka Pod Skalkou	38,84	36,86
Zaplatené stratené knihy	58,85	38,60
Upomienky	613,59	874,09
Výpožičné za časopisy	106,42	108,76
Medziknižničná výpožičná služba	108,94	101,26
Strata preukazu	24,56	37,62
Rezervovanie kníh	64,20	51,60
Predaj a zber vyradených kníh	33,28	16,50
Reprografické služby	54,84	8,66
Rešerš	9,06	9,61
Spolu knižničná činnosť	2 156,53	2 252,92
Iné príjmy – sponzori, granty	796,65	2 660,00
Spolu príjmy	2 953,18	4 912,92

Spracovala: Daniela Šipošová

Vo Svite 23. 2. 2010